

GOLIATHNIEUWS

Stichting Beheer en Behoud
van het poldermolencomplex
"De Goliath"

Goliath'spad 1-3
9979 XG Eemshaven
www.degoliath.riekraag.net
email: secretariaat: jakos@live.nl
email: molen: degoliath@planet.nl
telefoon; 0595-412724
bgg: 0595-413758

In dit nummer

Kerst-en Nieuwjaarsboodschap van de
voorzitter
Boekje over de Goliath
Werkzaamheden aan molen en woning
Activiteiten van de afgelopen periode
Goliath en de dochters van Es-sent
Ida al 21 jaar actief (een greep uit
verbeteringen)
Molenaar verhuist

Ida Wierenga is al 21 jaar actief bij Poldermolen
"De Goliath".

Zomaar **een greep uit verbeteringen** die zijn
aangebracht bij Poldermolen De Goliath

Nieuwe korte spruit.
Nieuwe zolders en vloer.
Nieuwe staartbalk.
Nieuw riet op achtkant en kap.
Nieuwe kistramen eerst met kunststof-
glas, nu met echt glas + 4 kozijntjes in de
veldmuren.
Grond opgebracht rond het achtkant,
steunlaag van cement aangebracht langs
de muur.
Een nieuw gevlucht met zeilen.
Een verantwoord bliksembeveiligings-
systeem.
Nieuwe vijzeldekken en krooshekken.
Elektriciteitshok (transformatorhuisje)
omgebouwd tot berging.
De molen werd voorzien van een nieuwe
elektriciteitsinstallatie.
Nieuwe stormluiken en spruitluiken
Betonconservering van de frontmuur.
Nieuwe gangkamen in het vijzelrad.
Nieuwe bonkelaar, kammen werden
weer herplaatst.
Wateruitloop in combinatie met beton en
stortsteen.

Beste Molenvrienden,

Al is Het Jaar van de Molens bijna voorbij, voor echte
molenvrienden is het altijd Molendag of iets wat daarop
lijkt.

Zo ook bij Poldermolen De Goliath.

Nu de feestdagen naderen en een ieder van ons plannen
maakt voor het nieuwe jaar, wil ik u namens mijn mede-
bestuursleden hartelijk dankzeggen voor de ondersteuning
in welke vorm dan ook. Het jaar is voorbij gevlogen.

Wij wensen u gezegende Kerstdagen toe, maar vooral een
gezond en Gelukkig Nieuwjaar.

Ook in 2008 rekenen we weer op U.

Plasberm langs de waterkant.

ARBO wetgeving toegepast. Trappen kregen
leuningen, afschermhekjes in de molen, bij
draaiende delen, veiligheidsogen in en op de kap.

Rond de molen werd een stevig hek geplaatst.

Kleine spuisluis werd in 1994 hersteld door
waterschap Noorderzijlvest in samenwerking
ruilverkaveling.

Restauratie van de betonnen frontmuur.

Op 21 april 2007 werd het eerste exemplaar van het boekje over De Goliath, een monument van water en wind, door dhr. Teun Juk overhandigd aan de heer Harm.D.Post.

Dhr. Juk begon zijn speech met een mooi gedicht:

*Doar stoef dicht bie 't wad,
Stait woatermeultje De Goliath.
Zien kop vol wieken zain ie aal achter diek,
110 jaar old, en nog steeds gain reumatiek.
Sinds restauraatie weer goud gezond,
Draait e mit wieken pal over grond.
Zien kammeroaden binnen groot en wit,
Alle doagen draait hai mit heur mit.
Ida en Bart stonnen op de grond,
En draaien het wielkje mor rond,
Veur heur is de meuln hoast een kiend,
Veur mie een monument van woater en wiend.*

In het boekje vertelt Juk over de inpoldering van de Eemspolder in 1882, het jaar 1897, brand vernietigde de molen, de snelle herbouw en dan het jaar 2007. Het jaar waarin een handzame biografie werd geschreven over "onze" molen.

"Een jaar waarin het beheer en onderhoud ook weer terug kom bij de mensen in de Eemspolder, waar het ook thuishoort.

De cirkel is dus weer rond.

De Goliath is wel heel speciaal. Ze staat tussen al die moderne reuzen. Oorspronkelijk bedoeld om de waterstand te regelen en nu een toeristische en culturele attractie.

Het SNS-fonds Eemsmund uit Appingedam en Drukkerij Sikkema uit Warffum maakten de uitgave financieel mogelijk.

Het boekje kan daardoor gratis aan de nieuwe Stichting worden aangeboden. De opbrengst kan worden gebruikt om de molen in stand te houden". Volgens Juk is een beschermheer meer dan een titel. "Hij is heer en hij beschermt. Beschermen is behoeden, maar ook met zorg omringen. Een monument als de Goliath heeft dat nodig". Juk was blij dat hij het eerste exemplaar kon overhandigen aan dhr. Post, ook directeur van Groningen Seaports en derhalve ook bezig met water. "Bij water heb je altijd wind en daarmee heb ik de verbinding gelegd naar de molen".

Zaterdag 3 maart

Buusdouk d'r bie

Wigbold Wierenga was uitgenodigd om met ondersteuning van dia's te vertellen over de vroegere status van molenaars en koster op het Groningerland.

Een volle zaal genoot van de uitleg over wierden, kolken en kerken.

In zijn verhaal werden de schandaaltjes over molenaars, koster en borgbewoners breed uitgemeten.

Ongemerkt liep de middag uit en om 16.45 uur werd er een eind aangebied.

De voorzitter van de Stichting Beheer en Behoud van het poldermolencomplex De Goliath, Ida Wierenga, verraste de andere Wierenga met een laatste drup van de Goliath.

de koster van Garrelsweer
dominee van Meedhuizen
dominee van Huizinge
molenaar van Bedum
de plaatselijke borg in Bedum
dubbele moord in Pieterburen

Van 12 mei tot en met 4 juni 2007
Rika Post
Beeldend kunstenaar

In welke roemte wil ik wezen?

Het werken bij de poldermolen De Goliath heeft voor iets zeer speciaals voor mij. Ik houd van de ruimte en weidsheid van het polderlandschap. De molen Goliath geeft mij extra energie en kracht om het gevecht met de natuurelementen wind en water weer eens aan te gaan.

Enjoy Landing:

Enjoy Landing is een object van gebreid materiaal, dat zich graag manifesteert in de ruimte. Vele breiende handen (22 personen) hebben lengte gemaakt van ruim 70 meter. Met deze zeer persoonlijke stukjes, maak ik vormen naar eigen inzichten in verschillende binnen en buiten ruimten. Soms wordt het een lijn, een berg, een bol, een slang, cocon, een plooi in het landschap, een route, enz...

Het alledaagse van het breien, met gekleurde garens, door mensenhanden bewerkt, krijgt een vreemde monumentale verschijningsvorm, mysterieus maar onontkoombaar aanwezig - en is opnieuw het alledaagse, het aardse verbonden met het wonderlijke, het 'kosmische'

Deze werelden wék ik tot leven in mijn foto's, tekeningen, schilderijen en objecten.

Een uitspraak gelezen van de zangeres Ellen ten Damme : 'Ik creëer liever een droomwereld. De werkelijkheid, die redt zich wel'. Haar woorden versterken mijn gedachten en mijn beelden.

Het radioprogramma "De Noordmannen" van Radio TV Noord werd ook een hele zondagmorgen vanaf de locatie De Goliath uitgezonden.

Alex Vissering en Okkie Smit doen dat iedere zondagmorgen vanaf een andere locatie.

In "onze" uitzending waren Piet Paulusma, de commissaris van de koningin Hans Alders en molenbouwer Ron Dunning als gasten uitgenodigd en natuurlijk Ida herself.

Het werd een geanimeerde uitzending en de reacties van de luisteraars waren zeer positief.

Onze activiteiten in de afgelopen periode

1. Schrijfster Annie van Dijken - Hooghuis las voor uit eigen werk.
2. Wigbold Wierenga, natuur- en landschapskenner, gaf een lezing over bijzondere plekken in het landschap.
3. Schrijver Teun Juk overhandigde het eerste exemplaar van "De Goliath, een monument van wind en water" aan onze beschermheer Dhr. H.D. Post.
4. Een bezoek van de Noordmannen met leuke gasten, live Radioprogramma van Okkie Smit en Alex Vissering.
5. Nationale Molendag.
6. Rode Kruis Dijkwandeloctocht.
7. Groninger Molen weekend.
8. Open Monumentendag met tal van aardappelgerechten.
9. Dag van de Regio met hemels mooi weer en een stralend Bruidspaar, dat zich tweemaal in de echt liet verbinden door Dhr. J.P.J. Knol b.a.b van Gemeente Eemmond.
10. Fototentoonstelling van Annet Schrage(zie pagina 4)

Goliath en de dochters van Es-sent

Anna de Kuyer uit Kantens van Stichting Danstheater Heartbeat maakte een film over De Goliath en de omringende windmolens.

Het is een bezongen verbeelding van een mytisch verhaal over de strijd tussen goed en kwaad, molens, wind en Waddenzee.

Liedjes en beelden vertellen het verhaal van de bedreiging van De Goliath door de godin van de zee Del-Eau. Zij huist in het kunstwerk de Noordkaap. Een waarzegster uit Noordpolderzijl doet de voorspelling van de dreiging. Del-Eau roept de hulp in van de god van de wind Es-Sent, die in de Eemscentrale en het gebied van Groningen Seaports woont. Del-Eau en Es-Sent werken samen, maar de dochters van Es-Sent, de windturbines in het windpark van Essent, behoeden hun vader voor deze verkeerde stap en ze laten de wind uit een andere hoek waaien, waardoor Del-Eau afdruipt. Es-Sent en de dochters zullen voor altijd De Goliath beschermen en de bevolking behoeden voor wateroverlast en zorgen voor energie. De muziek in de film wordt verzorgd door Jan Klemens uit Pieterburen.

Wat werd er opgeknapt, vervangen of gerestaureerd?

1. Het rietdek van de molen is schoon gemaakt, daarna met een vlam vertragend middel behandeld.
2. Vangketting vervangen.
3. Veiligheidsogen aangebracht op de kap.
4. Met een hoogwerker schilderwerk verricht aan luiken, spruiten, windpeluw, vangstok en steenbord.
5. Molenraampjes voorzien van glas + schilderbeurt.
6. Spruitluiken vernieuwd.
7. Bliksemafleiderinstallatie door een erkend bedrijf laten inspecteren. Het geadviseerde laten uitvoeren.

Molenaarswoning

1. Muren rondom geïmpregneerd, om het doorslaan van vocht voorgoed tot het verleden te laten behoren
2. Fundamentbescherming en drainage laten aanbrengen.

Bijzondere ervaring: in de zomerperiode was er in de molen een aantal weken lang een fototentoonstelling van Annet Schrage uit Bierum. Foto's van en rondom de molen, die de bezoekers zeer aanspraken.

Molenaar gaat verhuizen

Ida Wierenga gaat verhuizen naar Edoornstraat 2, 9982 LJ, Uithuizermeeden.

We hebben 38 jaar met plezier in Roodeschool gewoond, maar er is een tijd van komen en van gaan.

Op de molen blijf ik gewoon mijn werk doen.